

Haftaya Bakış

Geçtiğimiz hafta sonunda yapılan seçimin ardından siyasi belirsizliğin azalması Pazartesi günü yurt içi piyasaların önemli ölçüde iyileşme kaydetmesinde etkili oldu. Risk iştahındaki artışla birlikte yatırımcıların yurt içi varlıklara yönelmesi TL'nin diğer para birimleri karşısında önemli ölçüde değer kazanmasına uygun bir zemin hazırladı. Bununla birlikte, izleyen günlerde iç piyasalarda siyasi belirsizliklerin yeniden gündeme gelmesi ve dış piyasalardaki ABD ekonomisi kaynaklı gelişmeler yatırımcıların daha ihtiyatlı bir tavır sergilemesine neden oldu.

Ekim ayı toplantısında, 2015 yılında faiz artırımına açık kapı bırakan Fed yetkililerinin geçtiğimiz hafta yapmış olduğu değerlendirmeler piyasalar tarafından yakından takip edildi. Fed Başkanı Janet Yellen Temsilciler Meclisi'nde yaptığı konuşmada ABD ekonomisinin istikrarlı bir büyüme sürecine girdiğini ifade ederek, mevcut konjonktürde ülkede işsizlik oranlarının gerilemeye devam edebileceğini dile getirdi. Yaklaşık 10 yıllık bir süreden bu yana politika faizini ilk kez artırmaya hazırlanan Fed'in önümüzdeki dönemde atacağı adımlara ışık tutması açısından önem taşıyan istihdam verileri haftanın öne çıkan bir diğer gelişmesiydi. Önceki haftalarda yaptıkları açıklamalarda iş gücü piyasalarında bir miktar ısınmaya izin verileceğini belirten Fed yetkilileri talep yönlü baskıların güçlenmesiyle enflasyonun %2'lik orta vadeli hedeflere yakınsamasının amaçlandığını belirtmişti. Geçtiğimiz Cuma günü ABD'de açıklanan verilere göre tarım dışı istihdam 271 bin kişi ile beklentilerin oldukça üzerinde artarken, işsizlik oranı %5'e geriledi. İş gücüne katılım oranı %62,4 ile değişim kaydetmedi. İş gücü piyasalarındaki iyileşme ile saatlik ortalama kazançlar yıllık bazda %2,5'lik artışla 2009'dan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Güçlü veri açıklamasının ardından ABD doları küresel piyasalarda değer kazandı.

Hafta genelinde Euro Alanı'nda açıklanan veriler iktisadi faaliyetin zayıf bir performans sergilediğine işaret etti. İç tüketim harcamalarını yansıması açısından önem taşıyan perakende satışlar verisi Eylül'de aylık bazda artış beklentilerinin aksine %0,1 oranında gerilerken, Avrupa'nın en büyük ekonomisi Almanya'da sanayi üretimi %1,1 oranında düşerek son 1 yılın en kötü performansını

sergiledi. Euro Alanı ekonomisindeki iyileşmenin istikrara kavuşabilmesi için ek önlemler alınması gerektiği yönündeki beklentilerin son haftalarda güçlendiği gözlenirken, ECB Başkanı Mario Draghi'nin açıklamaları bu durumu destekledi. İç talepteki toparlanmanın nispeten dirençli bir görünüm sergilediğini ifade eden ECB Başkanı, gelişmekte olan ülkelerdeki belirsizlikler ile diğer yapısal faktörlerin büyüme ve enflasyon üzerinde kırılmalık yarattığını dile getirerek uygulanmakta olan parasal genişleme programı büyüklüğünün Aralık ayı toplantısında gözden geçirileceğini yineledi.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) Perşembe günü sona eren toplantısında politika faizinde ve varlık alım programı büyüklüğünde değişikliğe gitmedi. 2015 ve 2016 yılı için büyüme tahminlerini aşağı yönde revize eden BoE, düşük düzeylerde seyreden enerji fiyatlarının da enflasyon üzerinde baskı uyguladığını ifade etti. Toplantı sonrası yapılan açıklamada, güçlü poundun ekonomik aktiviteyi yavaşlatabileceği yönündeki ifadeler göze çarparken bu gelişme piyasalarda BoE'nin faiz artırımında aceleci davranmayarak Fed'i izleyeceği yönünde algılandı.

Geçtiğimiz aylarda küresel piyasalarda gözlenen dalgalanmanın merkezinde yer alan ülkelerden biri olan Çin'de açıklanan son veriler ülkede iktisadi faaliyet ivme kaybettiğine işaret ediyor. Eylül ayında 47,2 ile küresel krizden bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşen imalat sanayi PMI endeksi, Ekim ayında 48,3 düzeyine yükselmesine rağmen 50 eşik düzeyinin altında gerçekleşerek sektörün daraldığına işaret etti. Ekonomideki dönüşüm süreciyle birlikte büyümenin %7'lik hedefin altında bir performans sergilediği Çin'de uzun vadeli ekonomi politikalarının şekillendirildiği toplantılar da piyasalar tarafından yakından takip edildi. Çinli yetkililer tarafından yapılan açıklamalarda uzun vadeli hedeflere ulaşılabilmesi için yıllık büyüme oranının önümüzdeki dönemde %6,5 seviyesinde gerçekleşmesinin yeterli olduğu ifade edildi.

Geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalarda yoğun bir veri gündemi izlendi. İmalat sanayi PMI endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre 0,7 puanlık artış kaydederek 49,5 düzeyine

HAFTALIK VERİLER (6 Kasım)

	30.Eki	6.Kas	Değişim (%)		30.Eki	6.Kas	Değişim (%)
BIST-100	79.409	81.930	3,17 ↑	EUR/USD	1,1005	1,0738	-2,43 ↓
Gösterge Tahvil Faizi	%10,18	%10,04	-0,14 (1) ↓	USD/TL	2,9141	2,9125	-0,05 ↓
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,15	%2,34	0,19 (1) ↑	EUR/TL	3,2069	3,1336	-2,29 ↓
EMBI+ (baz puan)	392	381	-11 (1) ↓	ALTIN (USD/ons)	1.142	1.088	-4,71 ↓
EMBI+ Türkiye (baz puan)	279	269	-10 (1) ↓	PETROL (USD/varil)	48,4	46,0	-4,94 ↓

(1) Haftalık fark alınmıştır.

ulaşmasına karşılık sektördeki aktivitenin daralmaya devam ettiğine işaret etti. Endeksteki nispi iyileşmede istihdam ve yeni ihracat kalemlerindeki yükselişler etkili olurken, zayıf iç talep koşulları nedeniyle toplam siparişlerin gerileme eğiliminde olduğu görüldü.

TCMB'nin önümüzdeki dönemde izleyeceği para politikasını etkilemesi bakımından önem taşıyan enflasyon verilerine göre, ekonomi genelindeki fiyatlama davranışları geçtiğimiz ay da bozulmaya devam etti. Ekim ayında TÜFE %1,55 ile beklentilerin üzerinde bir artış kaydetti. Mevsimsel faktörlerin yanı sıra yeni sezona girilmesi nedeniyle üretim maliyetlerinin tüketiciye gecikmeli yansıdığı giyim ve ayakkabı grubunda fiyatlar aylık bazda %11,43 oranında yükseldi. Ekim ayında LPG'ye yapılan zammın da etkisiyle ulaştırma grubunda fiyatlar %1,40 oranında artarak enflasyona en fazla ikinci katkıyı sağlayan ürün grubu oldu. Enflasyonun genel trendini yansıtan çekirdek enflasyon göstergelerindeki bozulma da Ekim ayında belirginleşti. Nitekim, TCMB tarafından yakından takip edilen H ve I endekslerindeki yıllık artışlar sırasıyla %8,30 ve %8,66 düzeylerinde gerçekleşerek son 11 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.

Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin (ODD) açıkladığı verilere göre yurt içinde Ekim ayında otomobil ve hafif ticari araç pazarı yıllık bazda %3,5 oranında geriledi. Bu dönemde otomobil satışları %5,6 düşerken, hafif ticari araç

satışları %3,4 oranında arttı. ODD yılsonu pazar büyüklüğü tahminini 900.000-950.000 bandında sabit tuttu.

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, yüksek dış ticaret açığı ve düşük seviyedeki döviz rezervi nedeniyle Türkiye'nin küresel risklere karşı en kırılgan ülkeler arasında bulunduğunu ifade etti. Yurt içinde düşük tasarruf oranı nedeniyle dış finansman koşullarındaki gelişmelere karşı duyarlılığın arttığını dile getiren Moody's, dış borçluluktaki artışın özel sektör önderliğinde gerçekleştiğini vurguladı. Moody's ayrıca, cari dengenin düzelme eğiliminde olduğunu ve kamu dengesindeki güçlü duruşun da yatırım yapılabilir seviyedeki kredi notunu desteklediğini açıkladı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P de Cuma günü yaptığı değerlendirmede beklentilere paralel olarak Türkiye'nin BB+ olan kredi notunu teyit ederken, not görünümünü de negatif olarak korudu.

TL'nin küresel piyasalardaki rekabetçiliğini gösteren TÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (REDK) endeksi Ekim ayında aylık bazda %3,5 oranında değer kazanarak 94,3 seviyesine yükseldi. Yıllık bazda değerlendirildiğinde ise TL reel olarak %9,1 değer kaybetti. Küresel sermaye akımlarındaki oynaklığın yanı sıra politik belirsizlikler nedeniyle 2015 yılında istikrarlı bir şekilde gerileyen TÜFE bazlı REDK Eylül ayında son 12 yılın en düşük seviyesine yaklaşmıştı.

Haftalık Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
9 Kasım	TÜİK Sanayi Üretim Endeksi	Eylül	yıllık %2,8 artış (G)
10 Kasım	TÜİK Motorlu Kara Taşıtları	Eylül	
11 Kasım	TÜİK Ödemeler Dengesi İstatistikleri	Eylül	27 milyon USD
12 Kasım	Almanya TÜFE (nihai)	Ekim	
	Euro Bölgesi Sanayi Üretimi	Eylül	
13 Kasım	TÜİK Sanayi Ciro Endeksi	Eylül	
	TÜİK Dış Ticaret Endeksleri	Eylül	
	TCMB Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	Eylül	
	ABD ÜFE	Ekim	%0,1
	ABD Perakende Satışlar	Ekim	%0,2
	Almanya GSYH (Öncü)	3. Çeyrek	
	Euro Bölgesi GSYH (Öncü)	3. Çeyrek	
	ABD Michigan Tüketici Güven Endeksi (Öncü)	Kasım	90

(G) Gerçekleşme

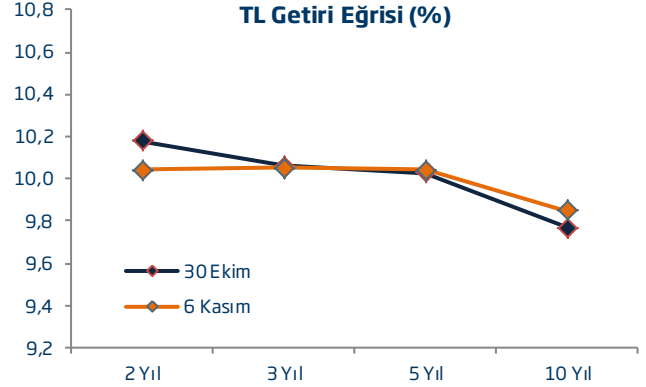
Hisse Senedi Piyasaları

BIST ENDEKSLERİ

	30.Eki	6.Kas	Değişim (%)
BIST-100	79.409	81.930	3,17
BIST-30	98.213	101.003	2,84
BIST-Sınai	79.831	80.993	1,46
BIST-Hizmetler	59.054	60.583	2,59
BIST-Mali	102.064	106.727	4,57

BIST-100 endeksi, yurt içinde yapılan genel seçim sonrasında siyasi belirsizliklerin azalması ile haftaya yüksek hacimle ve %5'in üzerinde prim yaparak başladı. Endeksin artışında bankalar ile gayrimenkul yatırım şirketlerinin hisseleri ön plana çıktı. Hafta ortasında yurt içinde siyasi tartışmaların artması, yurt dışında ise Fed başkanı Yellen'in ABD'de faiz artırımının Aralık ayında gündeme gelebileceğine ilişkin açıklamaları ile piyasada daha temkinli bir hava hakim olurken, işlem hacimleri de Pazartesi gününün altında gerçekleşti. Cuma günü açıklanan ABD tarım dışı istihdam verisinin Fed'in Aralık ayı faiz artırım ihtimalini güçlendirmesi ile endekste değer kaybı gözlemlendi. Hafta başındaki yüksek oranlı artışın etkisiyle BIST 100 endeksi haftayı toplamda %3,17 değer kazancıyla 81.930 düzeyinde tamamladı.

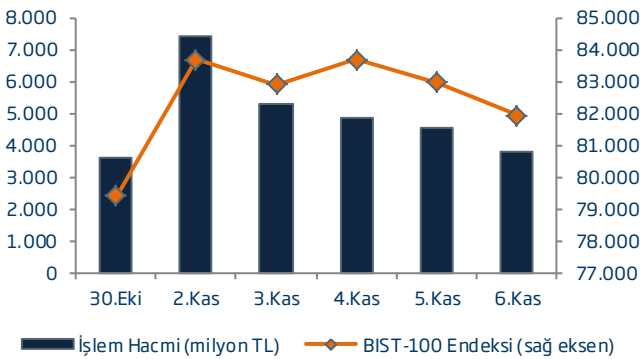
Tahvil-Bono Piyasaları

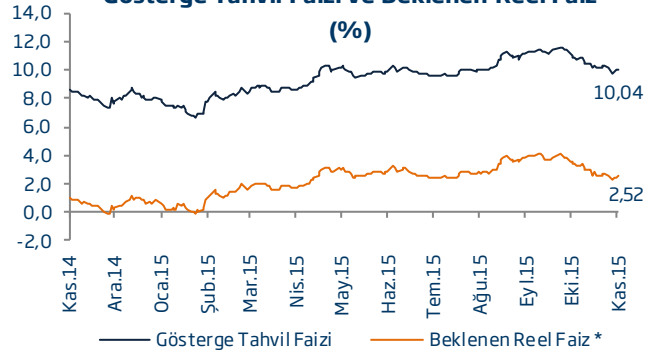
Geçen hafta yurt içi seçim sonuçları sonrasında oluşan siyasi belirsizliğin ortadan kalktığı algısı tahvil-bono piyasasına da olumlu yansdı. Risk iştahındaki artışla birlikte yatırımcılar hafta başında yurt içi varlıklara yönelirken ilerleyen günlerde piyasada daha temkinli bir seyir hâkim oldu.

Önceki haftayı %10,18 düzeyinde tamamlayan 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi seçimin ardından Pazartesi günü %9,82 seviyesine kadar geriledi. Ancak, izleyen günlerde yatırımcıların ihtiyatlı bir tavır sergilemesiyle gelen satışlar hafta genelindeki faiz düşüşünü 14 baz puanla sınırlarken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi haftayı % 10,04 seviyesinde tamamladı.

Borsa İstanbul - BIST

Gösterge Tahvil Faizi ve Beklenen Reel Faiz (%)

Döviz Piyasaları

DÖVİZ KURLARI

	30.Eki	6.Kas	Değişim (%)
Dolar	2,9141	2,9125	-0,05
Euro	3,2069	3,1336	-2,29
Sepet (*)	3,0605	3,0231	-1,22
EUR/USD Paritesi	1,1005	1,0738	-2,43
USD/JPY Paritesi	120,61	123,13	2,09

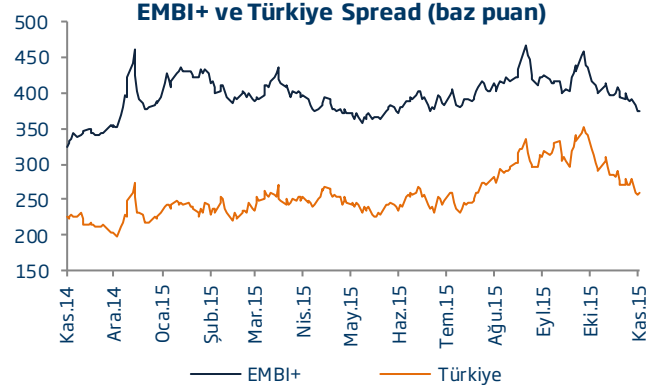
(*) 0,5 USD + 0,5 EUR

Geçen hafta ortasında Fed başkanı Janet Yellen'in faiz artırımına ilişkin Aralık ayını işaret etmesinin ardından Cuma günü açıklanan tarım dışı istihdamın beklentilerin üzerinde artması ile bu ihtimalin güçlenmesi, doları başlıca para birimleri karşısında yedi ayın zirvesine taşıdı.

USD/Yen paritesi %2,09 artışla 123,13'e yükselirken, EUR/USD paritesi %2,43 azalarak 1,0738 düzeyinde gerçekleşti.

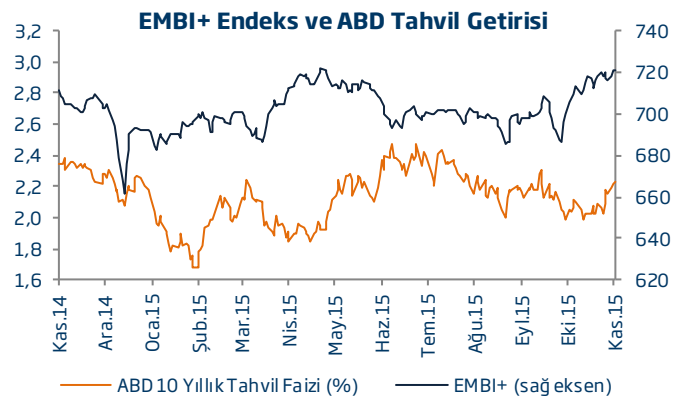
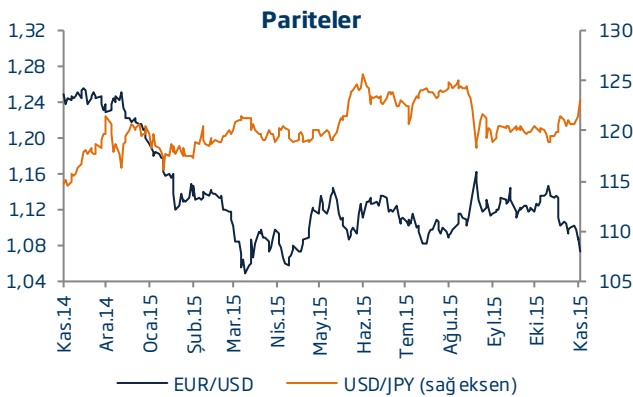
Haftaya dolar ve euro karşısında önemli ölçüde değer kazanarak başlayan TL'de ise haftalık kazanç yurt içinde gündeme gelen siyasi tartışmalar ve ABD'den gelen haberlerin etkisiyle sınırlı kaldı. USD/TL kuru haftayı 2,9125 düzeyinde tamamlarken, EUR/TL kuru EUR/USD paritesindeki gerileme paralelinde %2,29 artarak haftanın son gününde 3,1336 düzeyinde gerçekleşti.

Eurotahvil Piyasaları

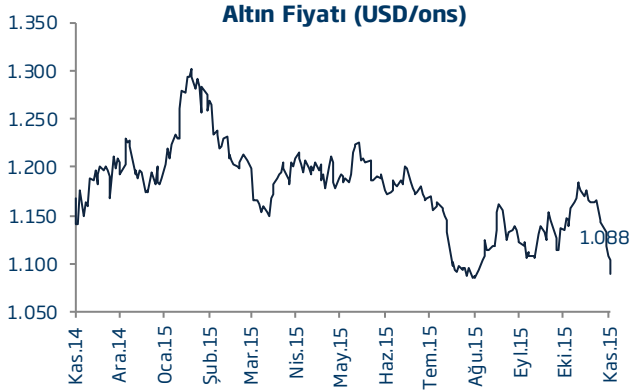
Geçen hafta başında yatırımcıların risk iştahındaki artış paralelinde yüksek getirili varlıklara yönelmesi ile gelişmekte olan ülke eurotahvil piyasasında alıcılı bir seyir gözlemlendi. Türkiye piyasasında global seyre ek olarak yapılan genel seçimlerin siyasi riskleri ortadan kaldırdığı algısının da etkisi oldu. Bu gelişmeler çerçevesinde düşen risk primleri hafta ortasında ABD'den gelen veri ve açıklamalar ile bir miktar yükseliş kaydetti.

Böylece gelişmekte olan ülke eurotahvillerinin risk primi önceki haftaya göre 11 baz puan azalışla 381, Türk eurotahvillerinin risk primi de 10 baz puan azalarak 269 seviyesinde haftayı tamamladı.

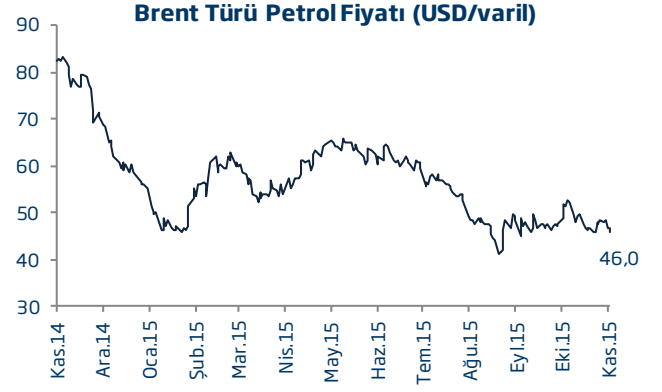

Kaynak: Reuters

Emtia Piyasaları

Altın fiyatlarındaki gerileme eğilimi geçen hafta da devam etti. ABD'de bu yıl içinde faizlerin artırılacağı ihtimalinin doları güçlendirmesiyle altın fiyatları Ağustos ayından bu yana en düşük seviyelere indi. Böylece altın fiyatları haftayı %4,7'lik değer kaybıyla 1.088 USD/ons seviyesinde tamamladı.

Geçen hafta petrol fiyatları ABD ham petrol stoklarındaki artışın devam etmesi ve doların güçlenmesinin yarattığı baskı ile düşüş kaydetti. 30 Ekim tarihinde 48,4 USD/varil düzeyinde olan Brent türü petrolün fiyatı hafta genelinde %4,9 değer kaybederek haftayı 46 USD/varil seviyesinde tamamladı.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.

erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman

dilek.kaya@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin - Uzman

asli.sat@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.